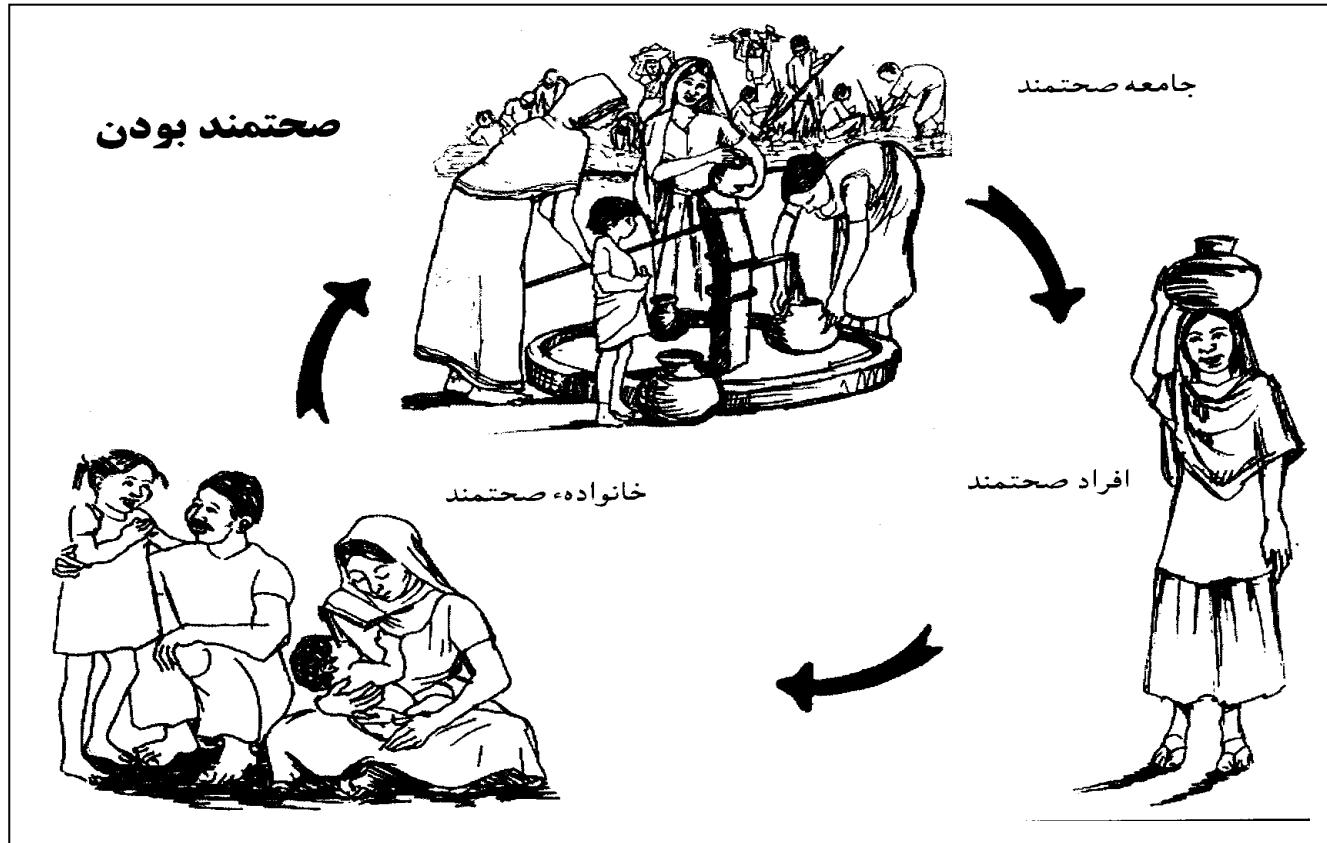


# فصل 10

## درین فصل:

150.....	پاکیزگی.....
151.....	پاکیزگی در جامعه (حفظ الصحف)
153.....	پاکیزگی در خانه.....
154.....	پاکیزگی شخصی.....
155.....	آب پاک.....
156.....	مسئلؤنیت غذائی.....
158.....	ضرورت های خاص زنان.....
158.....	استراحت و تمرین.....
159.....	معاینات صحي منظم.....
160.....	مقاربت جنسي مسئلون تر.....
160.....	تنظیم خانواده.....
160.....	مواظبت خوب در جریان حاملگی و ولادت.....
161.....	واکسیناسیون بر ضد مرض تیتانوس.....
162.....	معاینات منظم پستان ها.....
163.....	کاربرای ایجاد تغییر.....
163.....	کارجهت توازن بین تداوی و وقايه.....



» جوامع صحتمند کمک مینمایند تا صحتمند بمانند. زنان صحتمند میتوانند از خانواده های خود مواظبت نمایند. خانواده های صحتمند بیشتر در جامعه سهم میگیرند.



خوردن برای صحت بهتر

بیشتر این کتاب مشکلات صحی را واینکه درمورد آنها چه کاری صورت گیرد، تشریح مینماید. مگر بسیاری ازین مشکلات با تغذیه بهتر، پاکیزگی، استراحت و رسیدگی به ضرورت های خاص زنان، میتواند وقایه گردد لذا درین فصل ما بعضی از کارها ایرا که یک زن، خانواده وی و جامعه وی برای وقایه مربیضی ها میتوانند انجام دهند، تشریح مینماییم.

همیشه برای زنان وقایه امراض آسان نمی باشد. همچنان آنها برای صحتمندی خانواده ها و جامعه های خویش کار زیادی را انجام میدهند، بسیاری زنان در رابطه به یافتن وقت، انرژی و پول برای پرداختن به ضرورت های صحی خود مشکلات دارند. از آنجائیکه زنان اغلبآً موخته اندکه ابتدا به ضرورت های دیگران بپردازند، وقت کمی برای پرداختن به خود شان بعد از مواظبت از خانواده هایشان باقی میمانند. و منابع محدود خانواده اغلبآً به مصرف اطفال و مردان رسانیده میشود.

هنوز هم باید یک مدت طولانی دردها و فشارهای روانی زیادی را الى رسیدن به وقایه مشکلات صحی قبل از شروع آن و ترجیح دادن آن بر تداوی، باید متحمل شد. بعضی ازین کارها وقت یا پول زیادی را ضرورت ندارد. یک تعداد دیگر وقت تلاش و پول بیشتری اقلأً در آغاز کار نیاز دارد مگر از آنجائیکه وقایه سبب تقویت و صحتمندی زنان، خانواده ها و جامعه ایشان میشود، بعد از عملی ساختن آن زندگی بهتر و سهلتر خواهد شد.

بسیاری امراض از انتقال میکروب ها از یک شخص به شخص دیگر وجود میابد. درینجا بعضی طریقه های بسیار معمول انتشار میکروب ها تذکر داده میشود.

از طریق تماس با یک فرد مبتلا:

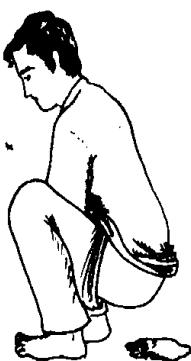


## پاکیزگی

میکروب های مختلف از طرق مختلف انتقال می یابند. طور مثال میکروب توبرکلوز از طریق هوا انتقال میابد ، شیش و مرض گرگ (سکایبیس) از طریق لباس و یا جای خواب انتقال میابند.

پاکیزگی جامعه ، پاکیزگی خانه و پاکیزگی شخصی همه برای جلوگیری ازین امراض و توقف دادن انتشار میکروب ها مهم میباشند .  
طور مثال:

3 یکی از اطفال همانه با خوک بازی مینماید مواد غایطه خوک را می گیرد.



2 یک خوک مواد غایطه، مرد را می خورد.



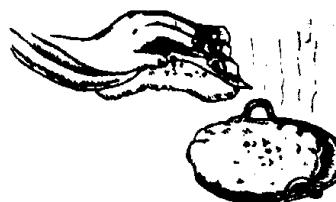
1 یک مردیکه از سبب پارازیت هامصاب اسهال شده است، رفع حاجت مینماید.



6- خانواده غذا را می خورند. بزودی همه مصاب اسهال می شوند



5- مادر برای خانواده غذا تهیه مینماید و فراموش نموده است که دست های خود را اولاً بشوید. و از ڈامن ملوث خود برای آنکه دست هایش نسوزد استفاده می کند.



4- بعداً طفل شروع به گریه مینماید و مادر او را آرام ساخته دست ها و ناخن هایش را با دامن خود پاک نموده و درینوقت دست های خودش نیز با مواد غایطه ملوث می گردد.



**چه میتواند خانواده را از مریض شدن و قایه نماید؟**  
اگرخانواده یکی ازین احتیاط ها را بکار می برد انتقال مریضی  
میتوانست جلوگیری گردد.

- اگر مرد از تشناب یا بیت الخلاء استفاده نمیمود.
- اگر خونک بسته میبود یا اجازه داده نمی شد که آزادانه گشت و گزارنماید.
- اگر مادر دست های طفل را با دامن خود پاک نمیکرد و بعداً آنرا به غذاتماس نمیداد.
- اگر مادر دست های خود را بعد از تماس با طفل و قبل از تهیه غذا میشست.

#### پاکیزگی در جامعه (حفظ الصحه محیطی)

بسیاری مشکلات معمول صحی بخوبی در جامعه قابل حل میباشد.  
زمانيکه افراد جامعه با یگدیگر کارنمایند که حفظ الصحه محیطی را بهترسازند ، همه نفع خواهند برد طور مثال:

**کارباهم حهت بوجود آوردن یك منبع آب پاک برای نوشیدن و غذا پخت.** منبع باید به اندازه کافی به جامعه نزدیک باشد تا مردم به آسانی بتوانند از آن استفاده نمایند. برای پاک نگهداشتن آب آشامیدنی و آبیکه د رپختن غذا استفاده میشود باید:

- حیوانات را نزدیک منبع آب نگذارید در صورت ضرورت یک دیوار محافظتی به اطراف منبع بسازید تا حیوانات را دور نگهدارد.
- در نزدیک منبع آب بدن خود را نشوئید و همچنان لباس ها ، وسائل پخت و پز خود را آنجا نشوئید.
- در نزدیک منبع آب رفع حاجت ننموده و کثافت را نیاندازید.



آب آشامیدنی پاک میتواند از مصائب شدن به اسهالات و پارازیت ها جلوگیری نماید.

کثافت را در یک جای مصنون بیاندازید. در صورت امکان کثافت را دفن نموده یا منحیت کوداستفاده نمایند (Compost) و یا بسوزانید. در صورتیکه آنها را زیر خاک دفن مینمایند خود را مطمئن سازید که چقربی به اندازه کافی عمیق میباشد تا رات آنها را خارج ساخته نتوانند. اگر کثافت در روی زمین است اطراف محل انبارشده را دیوار نمایید و روی آن را با خاک بپوشانید تا تجمع مگس ها را کاهش دهد. همچنان طریقه های مصنونی برای از بین بردن مواد خطرناک و سمی پیدا کنید. طور مثال پلاستیک ها را نزدیک خانه نسوزانید چو دود آن میتواند بخصوص برای اطفال اشخاص مسن و افراد مریض سمی باشد. آبها ایستاده را از محلات شستشو، جاهای فاضلاب، چقربی ها و ظروف سر باز تخلیه نمائید، ملاریا و تب دنگ (Debque Fever) توسط پشه هائی انتشار میابند که در آب های ایستاده تولید مثل مینمایند. در صورت امکان در هنگام خواب از پشه خانه استفاده نمایید.

**تنظیم جامعه برای اعمار بیت الخلاء** (در پائین طرز اعمار بیت الخلاء نشان داده شده است).

### چگونه یک بیت الخلاء اعمار شود

1- یک چاهی به عرض یک متر، طول یک متر و عمق ۳ متر حفر نمایید.



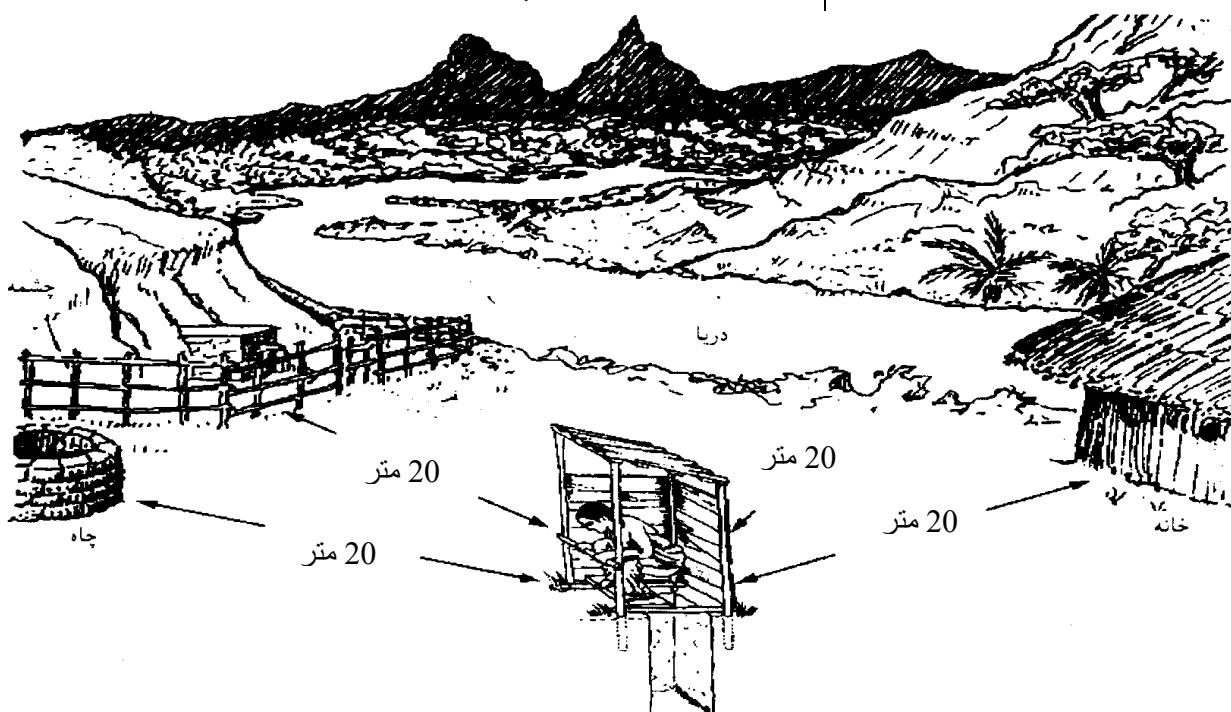
2- سرچاه را پوشانید و سوراخی حدود ۲۰ در ۳۰ سانتی متر در آن بگذارید.

3- از مواد تعمیراتی محلی روی آن یک چهار دیواری و پوشش بسازید.

◀ برا ی معلومات بیشتر درمورد اعمار بیت الخلاء کتاب "آنجا که داکتر نیست" دیده شود.

◀ بعد از استفاده از بیت الخلاء یک مقدار خاک و یا خاکستر در سوراخ آن بیاندازید تا بوی بد آنرا کم ساخته و مگس ها را دور نگهدارد.

برای مصیون بودن یک بیت الخلاء باید اقلًا ۲۰ متر از تمام خانه ها ، چاه ها چشمه ها ، جوی ها و یا دریا ها دور باشد. اگر بیت الخلاء مجبوراً در جائی باید باشد که مردم برای گرفتن آب میروند باید مطمئن باشید که بیت الخلاء در قسمت پائین جریان آب باشد.



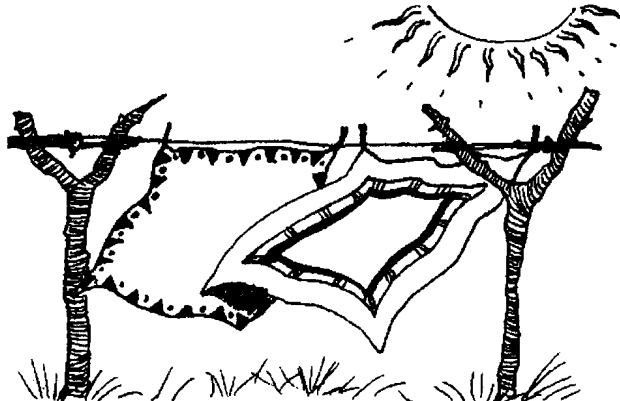
### پاکیزگی درخانه

از آنجائیکه اعضای خانواده با یگدیگر تماس نزدیک دارند انتقال میکرو ب ها و مریضی ها به تمام خانواده به آسانی صورت میگیرد. یک خانواده کمتر مریض خواهد شد اگر:

- ظروف و وسایل پخت و پز را بعد از استفاده با صابون (یا حاکستر پاک) و آب پاک بشویند. در صورت امکان بگذارند تا درآفتاب خشک گردند.

• محل زیست را زود زود پاک نمایند. فرش ، دیوارها و زیرمیز ، چوکی و وسایل را جاروب نموده بشویند. ترکیدگی ها و سوراخ های روی زمین یا دیوار های اتاق ها را پرنمایند تا مادرکیکان ، خسک و جولاگک ها نتوانند در آنها مخفی گردند.

- رخت خواب را درآفتاب بیاندازید تا پارازیت ها و خسک ها را از بین ببرد.



» اگر اطفال یا حیوانات نزدیک خانه رفع حاجت ننمایند آنرا بزودی پاک نمائید.

• روی زمین تف نکنید زمانیکه سرفه یا عطسه مینمایید دهن خود را با دست یا یک تکه ویا دستمال بپوشانید. بعدها در صورت امکان دست های خود را بشوئید.

• مدفو عات بدن را بطريق مسئون از بین ببرید به اطفال بیاموزانید که از بیت الخلاء استفاده نموده و یامواد غایطه خود را زیر خاک دفن ننمایند و یا اقلأ دور از خانه ویا جائیکه مردم آب آشامیدنی را بدست میاورند رفع حاجت ننمایند.



### پاکیزگی شخصی

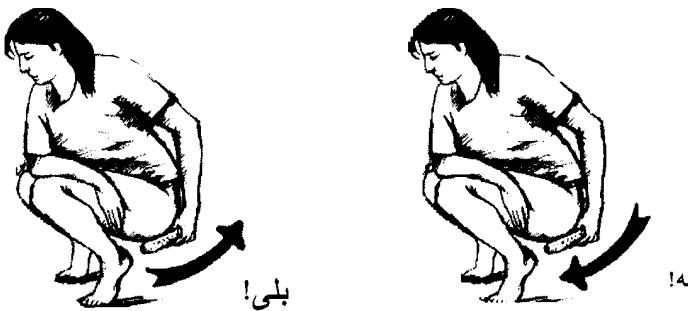
بسیار خوب است که در صورت امکان همه روزه خود را با آب و صابون بشوئید. هچنان!

- دست های خود را قبل از خوردن غذا و تهیه غذا، بعد از ادرار نمودن یا دفع مواد غایطه و قبل ازو بعد از مواظبت طفل یا افراد مريض بشوئید.

• ناحیه تناسلی را همه روزه با آب و کمی صابون بشوئید. مگر دوش نگیرید (آبرا داخل اعضای تناسلی نریزید) مهبل خودش با افزایاندکی مایعات خود را پاک نمینماید. دوش گرفتن این محافظت طبیعی را از بین برده و بیشتر امکان مصاب شدن به انتانات را مساعد میسازد.

• بعد از مقاربت جنسی ادرار نمائید. اینکار از انتانات سیستم بولی شما را وقایه نمینماید. (مگر از حاملگی جلوگیری کرده نمیتواند).

• بعد از رفع حاجت با دقت خود را خشک نمائید. همیشه از جلو بطرف عقب خود را خشک نماید. خشک کردن از طرف عقب به جلو میتواند سبب انتشار میکروب ها به داخل مهبل و طرق بولی شود.



### محافظت دندان ها

محافظت خوب از دندان ها مهم است زیرا:

• دندانهای قوی و صحتمند برای جویدن و هضم خوب غذا ضرورت است.

• خلا های در دنناک (سوراخ های دندان که از سبب پوسیدگی دندان بوجود میاید) و بیره های زخمی میتوانند با مواظبت خوب از دندان ها وقایه شود.

• پوسیدگی و خرابی دندان ها از سبب عدم موجودیت پاکیزگی میتواند باعث بوجود آمدن مریضی های جدی در قسمت های دیگر دندان شود.

• افرادی که از دندان های خود مواظبت نمی نمایند بسیار امکان دارد که با پیشرفت سن آنها را از دست بدند.

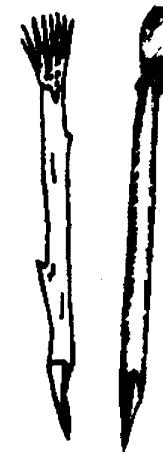
دندان ها باید با دقت دو دفعه در روز پاک گردند اینکار باعث دور شدن میکروب هائی میشود که سبب پوسیدگی و ازبین رفتن دندان ها میگردد. تمام سطوح قدام و عقب دندان ها را پاک نموده و بعداً بین دندان ها وزیر بیره ها را پاک نمایند. یک برس نرم، چوبک دندان و یا ازانگشت که با یک تکه درشت پوشانده شده است استفاده نمایند. کرم دندان خوب است مگر ضروری نمی باشد نمک، خاکستر و حتی آب پاک به تهیای میتواند موثر باشد.



مواظبت از خود در جریان خونریزی

ماهوار ۵۵

انتنانات سیستم بولی ۲۶۵



شما میتوانید برای پاک کردن  
دندان های خود یک برس  
دندان بسازید.

### آب پاک

آب آشامیدنی باید از پاکترین منبع ممکنه گرفته شود. اگر آب شفاف نباشد آنرا بگذارید تا ته نشین گردیده و آب شفاف را بگیرید. بعداً قبل از نوشیدن میکروب های آنرا طوری که در زیر توضیح گردیده است از بین ببرید به اینکار خالص سازی و یا پالایش گفته میشود.

آب خالص ساخته شده را در یک ظرف پاک و سرپوشیده ذخیره نمائید. اگر ظرف برای نگهداری روغن استفاده شده باشد آنرا ابتدا با آب داغ و صابون خوب بشوئید. هیچگاه آب را در ظرف هائیکه مواد کیمیاگری، مواد حشره کش یا روغنیات سوخت داشته اند ذخیره ننمائید. ظرف آب را اقلأ هفته یکمرتبه با صابون و آب پاک بشوئید.



آب را در ظروف سرپوشیده ذخیره نمائید و محل زنده گی خود را پاک نگهدارید

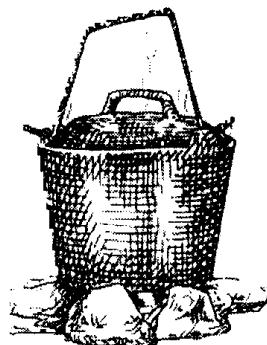
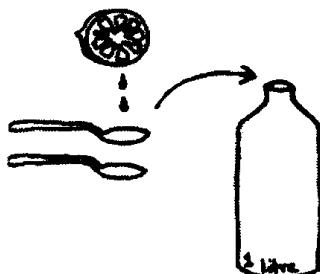
درینجا بعضی طریقه های ساده و ارزان برای پالایش یا خالص سازی آب تذکر داده میشود:

**شعاع آفتاب:** شعاع آفتاب بسیاری میکروب های مضر را می کشد. برای استفاده از شعاع آفتاب در خالص سازی یا پالایش آب، ظروف پاک و شفاف شیشه ای یا پلاستیکی را از آب پرنمائید، و آنها را از صبح تا بعد از ظهر در بیرون بگذارید خود را مطمئن بسازید که ظرف را در یک محل باز که تمام روز آفتاب دارد گذاشته اید (اگر آب آشامیدنی بزودی ضرورت است، گذاشتن ظرف آب برای 2 ساعت در نیمه روزبه شعاع آفتاب برای خالص سازی آن کافی خواهد بود).

برای جلوگیری از داخل شدن میکروب ها به آب یک نقطه دور از اطفال، گرد و خاک و حیوانات را انتخاب نمائید. و اگر میخواهید که آب قبل از استفاده سرد باشد، ظرف را از طرف شب به داخل خانه بیاورید. آب در عین ظرف برای یک یا دو روز ذخیره شده میتواند پالایش توسط شعاع

جوش دادن: جوش دادن آب برای 5 تا 10 دقیقه بسیاری میکروب ها را خواهد کشت چون جوش دادن آب مقدار زیاد مواد سوخت را مصرف مینماید، این روش را تنها زمانیکه روش های دیگر پالایش آب موجود نباشد استفاده نمائید. اگر شما بخواهید میکروب های ممکنه را از بین ببرید مجبور خواهید بود تا آبرا برای 20 دقیقه بجوشانید.

آفتاب در مناطق گرمسیر بسیار خوب موثر میباشد. شربت لیمو بعضی اوقات میکروب کولرا را می کشد (مگرنه دیگر میکروب ها را). دو قاشق غذا خوری آب لیمو را در یک لیتر آب ریخته و آنرا برای 30 دقیقه بگذارید.



### غذای مطمئن

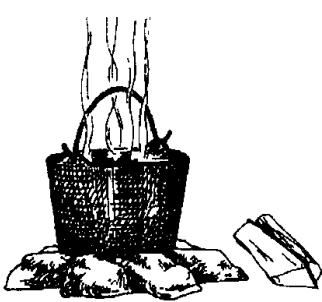
بسیاری امراض معمول معده و روده ها از طریق غذا انتقال می یابند و بعضی اوقات افرادیکه مواد غذائی را جمع آوری مینمایند، با آن سروکار دارند و یا غذا را تهیه می نمایند، میکروب ها را از دست های خود به غذا انتقال میدهند.

بعضی اوقات میکروب ها و پوپنک هاییکه در هوا وجود دارند ، شروع به نشو و نما در غذا نموده و سبب فاسد شدن آن میگردند. این حالت زمانی رخ میدهد که غذا بدرستی ذخیره یا پخته نشده باشد و یا زمانیکه بسیار وقت از آن گذشته باشد برای جلوگیری از انتشار میکروب ها در غذا:

- دست های خود را قبل از آماده نمودن غذا ، قبل از خوردن غذا و قبل از تغذی اطفال با آب و صابون بشوئید.
- تمام میوه ها و سبزیجاتی را که خام خورده می شود بشوئید و یا پوست نمائید.
- گوشت ، مرغ و یا ماهی را به تماس غذا هاییکه خام خورده میشوند نگذارید همیشه دست ها ، کارد و تخته ایراکه روی آن گوشت یا مواد دیگر قطع می گردد بعد از استفاده بشوئید.
- از سرفه کردن ، تف کردن و جویدن بعضی چیز ها مانند ساجق نزدیک به مواد غذائی اجتناب نمائید تا لعب دهن شما به غذا داخل نگردد.
- نگذارید که حیوانات ظروف و دیگ هارا بیلسند. در صورت امکان حیوانات را از آشپزخانه خارج نگهارید.
- غذاهای را که فاسد شده باشند دور بریزید. درینجا بعضی علایم بسیار معمول غذاهای فاسد شده تذکرداده میشود:
  - بوی بد.
  - مزه بد و یا تغییر در مزه.
  - تغییر رنگ (طورمثال اگررنگ گوشت از سرخی به نصواری تغییر نماید).
- موجودیت حباب هی زیاد در روی آن ها (طورمثال در روی سوب یا سوربا) یکجا با بوی بد.
- پیدا شدن لعب در روی گوشت و یا غذاهای پخته شده.

### غذا های پخته

پختن غذا میکروب ها را می کشد ، تمام گوشت ها ، ماهی ها و یا مرغ ها باید خوب پخته گردد. هیچ چیز نباید خام معلوم شده و یا رنگ خامی داشته باشد.



در صورتیکه غذا سرد شده بروود میکروب ها دوباره بسرعت به نشونمنا شروع مینمایند. اگر غذا در ظرف 2 ساعت خورده نشود، آنرا دوباره طوری گرم نماییدکه بسیار داغ شود. (مایع باید جوش بخورد و مواد غذائی جامد (مانند برنج) باید بخارنمایند).



» شستن دست ها از انتقال امراض جلوگیری مینماید، یک تکه پاک و مخصوص را برای خشک نمودن دست های خود نگهدارید. آنرا زود زود بشوئید و در آفتاب خشک نمائید.



و یا دست های خود را در هوا با تکان دادن خشک نمائید.

» در بعضی جوامع طریقه های خاص تهیه گوشت و ماهی خام وجود دارد که آنها را برای خوردن مسئون میسازد.

**انتخاب غذا:** بعضی اوقات غذا حتی قبل از پختن و یا ذخیره نمودن خراب است درینجا بعضی موضوعاتی تذکر داده میشود که در هنگام انتخاب غذا به آن توجه داشته باشید.

### غذا های تازه ( خام ) باید:

- تازه و به موسم باشد.

• کامل باشد- نه بشکل کوییده شده ، تخریب شده و یا خورده شده توسط حشرات.

- پاک باشد - نه کثیف.

• بوی تازگی داشته باشد(خصوصاً ماهی، صدف بحری و گوشت که نباید بوی قوی زنده داشته باشد).

غذاهای پخته شده یا بسته بندی شده (پروسس شده) باید طور ذیل ذخیره شده باشند:

- قطعی ها جدید معلوم شوند(زنگ زده ، بر جسته یا سوراخ نباشند).

- مرتبان هائیکه سرآن ها کاملاً پاک باشند.

- بوتل ها لب پریدگی نداشته باشند.

- بسته بندی هائیکه کامل باشند ، پاره نباشند.

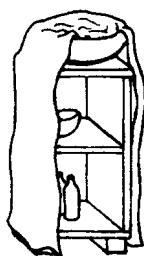


کاهی ایکه بوی قوی داشته باشد و یا  
بر جسته بودن قطعی های غذائی  
نشاند هنده فاسد بودن آن ها میباشد



قطعی ها جدید معلوم شوند(زنگ زده ، بر جسته یا سوراخ نباشند).

» در جامعه زنانیکه میدانند کدام غذا ها میتوانند خوب نگهداری شوند و همچنان طریقه های خوب ذخیره را می فهمند ، میتوانند به دیگران بیاموزند.



زمانیکه شما سرد کننده صندوقچه را می سازید تمام اطراف آنرا با تکه بیوشانید درین تصویر صرف بخاره آنکه شما داخل را دیده بتوانید ، مقابله آن باز نشاند اده شده است.

**نگهداری غذا**  
تا جائیکه امکان دارد غذا ها را تازه تهیه نموده و بخورید. در صورتیکه غذا را ذخیره مینمایید سرآنرا بپوشانید تا از مگس ها ، حشرات دیگرو گرد و غبار محافظه گردد.

غذا ها در صورتیکه سرد نگهداشته شوند ، خوب نگهداری می گردد. روشهای تشریح شده در زیر سرد ساختن غذا را با استفاده از تبخیر نشان میدهد. (طریقه ایکه آب در هوا غایب میشود) غذا را با خاطر سرد شدن بیشتر و کامل در ظرف های کم عمق بگذارید.

**سرد کننده گلی:** سرد کننده دوگانه از یک ظرف کوچک بین یک ظرف کلانتر ساخته شده است. فاصله بین هر دو ظرف تو سط آب پر شده است. یک ظرف بزرگ سرپوش دار را که کاشی نشده باشد (پوش شده با یک لایه صاف و سخت شیشه ای) و آب بتواند از آن نفوذ نماید ، استفاده کنید داخل ظرف کوچک باید کاشی شده باشد تا آب بداخل غذا نفوذ ننماید.

**سرد کننده صندوقچه ای:** یک صندوقچه یا بکس چوبی را به یک پهلو گذاشته و بعداً چند دانه خشت یا سنگ را در زیر آن بگذارید تا از مین بلند شود یک ظرف ابربالای صندوقچه یا بکس بگذارید و یک تکه بوچی یا تکه درشت دیگری را بالای ظرف آبی و اطراف بکس هموار نماید.

تکه نباید به زمین نماید. قسمت بالائی تکه را در بین آب غوطه نمائید بدین ترتیب رطوبت به تمام تکه منتشر می شود غذا را در بین صندوقچه یا بکس بگذارید ، با تبخیر شدن آب تکه غذا ها سر دخواهد شد. در صورتیکه همیشه تکه را ترنگهدارید این روش خوب موثر می باشد.



## استراحة و تمرین

## استراحة

اکثر زنان کارهای شاقه را در رابطه به آشیزی ، انتقال آب و جمع آوری مواد سوخت برای زندگی خانواده متحمل می‌شوند. اگریک زن همچنان خارج از منزل کار نماید، در آن صورت کاروی دو چند خواهد بود. اوممکن است تمام روز در یک فابریکه ، در یک دفتر و یا در مزرعه کار نماید و بعداً به خانه برای اجرای وظیفه دوم خوش که مواظبت از خانواده است بباید. تمام این کارهای شاقه میتواند سبب خستگی مفرط (Exhaustion)، سُئوتغذی (Malnutrition) و مریضی شود زیرا خانم وقت کافی برای استراحة و یا غذای کافی برای خوردن ندارد تا انرژی لازم را برازد.

برای کمک به کاهش فشار کاری یک زن، اعضای خانواده میتوانند یار کار را در خانه تقسیم نمایند و علاوه‌تا پخت و پز پاک کاری و آوردن آب و هیزم بازنان دیگر (باهم یا بنوبت) نیز میتواند کارهای یک زن را سبکتر سازد. بدون درنظر داشت آنکه وی کار عایداتی نمینماید یا خیر، اوممکن است در نگهداری اطفال به کمک ضرورت داشته باشد. یک تعداد زنان کوپراتیف یا مجمع های نگهداری اطفال را تنظیم نموده اند، جائیکه یک زن از اطفال خورد سال نگهداری نموده و دیگران میتوانند کار نمایند. هر زن چیزی برای آن زن که از اطفال نگهداری می نماید، می پردازند و یا بنوبت هر کدام اینکار را انجام میدهند.

اگریک زن حامله باشد به استراحة بیشتری ضرورت دارد او میتواند به خانواده خود توضیح دهد که چرا به استراحة ضرورت دارد. واز آنها تقاضا نماید تا در کارهایش بیشتر کمک نمایند.

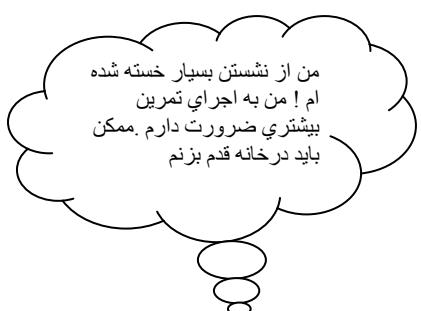
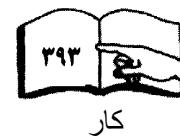
## تمرین

بسیاری زنان در جریان کارهای روزانه شان زیاد تمرین مینمایند. اما اگریک زن در هنگام کار حرکت زیاد ننماید، طور مثال در یک فابریکه یا دفتر او باید کوشش نماید تا همه روزه مقداری راه رفته و اندام خود را حرکت دهد. اینکار برای قوی نگهداشت قلب، شش ها و استخوان هایش کمک خواهد

ک

رد.

## ضرورت های خاص زنان

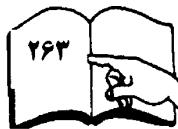


»کار با جامعه برای پائین آوردن فشار کاری زنان . اجاق هائیکه به هیزم کمتر ضرورت دارند (صفحه 395 ) موجودیت منبع آب در قریه حالت زندگی همه را بهبود میبخشد.



نشستن یا ایستادن به مدت طولانی

﴿ بسیاری امراض مقاربتي و سرطان ها تازمانیکه مریضی بسیار پیشرفت ننماید، عالیم ندارند و در وقتیکه عالیم آنها بارز میشود برای تداوی بسیار نا وقت خواهد بود. ﴾



زنانیکه به خطر امراض مقاربتي قرار دارند.

**معاینات منظم صحی**  
درصورت امکان يك زن باید هر 3 تا 5 سال یکمرتبه برای معاینات سیستم تناسلی خوبیش (صفحه 66 دیده شود) به يك کارکن صحی آموزش دیده مراجعه نماید، حتی اگر احساس نماید که خوب و صحتمند میباشد. این معاینه میتواند شامل معاینه داخلی لگن خاصره ، معاینه پستان ها ، آزمایش خون برای تعیین کمخونی و معاینات برای امراض مقاربتي ،



درصورتیکه خانم درعرض خطر آن باشد، (صفحه 263 دیده شود) گردد. همچنان این معاینات شامل آزمایش حجرات مخاط عنق رحم (درزیز تشریح شده است) و یا دیگر آزمایش ها برای شناخت سرطان عنق رحم میگردد.

اینکار بخصوص برای زنان بالاتراز 35 ساله مهم است، زیرا بیشتر امکان دارد که زنان زمانیکه مسن تر میشوند مصاب سرطان عنق رحم گردد.

#### این ها قدمه های معاینه حوصلی (لگن خاصره) میباشد:

1. کارکن صحی قسمت های خارجی ناحیه تناسلی را معاینه خواهد نمود که آیا کدام تورم ، برجستگی ، زخم یا تغییر رنگ موجود میباشد یا خیر.



2. اکثرآ کارکن صحی يك سپیکولوم (وسیله برای دیدن داخل مهبل) را داخل مهبل شما خواهد گذاشت. سپیکولوم يك وسیله کوچک فلزی یا پلاستیکی میباشد که داخل مهبل را باز نگه میدارد. کارکن صحی بعداً خواهد توانست جدارهای مهبل و عنق رحم را معاینه نماید تا دریابد که آیا کدام تورم ، برجستگی ، زخم یا افزایاتی موجود میباشدیا خیر. شما ممکن است فشاریا ناراحتی اندکی در زمانیکه سپیکولوم داخل میباشد احساس نماید. مگر نباید اینکار به شما صدمه برساند. درصورتیکه عضلات شما بحال رخاوت بوده مثانه شما خالی باشد ، معاینه بیشتر راحت خواهد بود.

3. اگر کلینیک خدمات لابراتواری داشته باشد ، کارکن صحی يك آزمایش حجرات عنق رحم را با خاطر سرطان و درصورت ضرورت معایناتی برای امراض مقاربتي اجرا خواهد کرد. اینکار در دنیاک نمی باشد. شما باید تنها اندکی فشار را احساس نمایید. حجرات به لابراتوار فرستاده می شود تا در رابطه به عالیم سرطانی معاینه گردد. اگر سرطان در ابتداء شناخته و تداوی گردد ، تقریباً همیشه معالجه خواهد شد (صفحه 377 دیده شود).

4. بعد از خارج ساختن سپیکولوم کارکن صحی دستکش های پاک را خواهد پوشید و دو انگشت يك دست خود را داخل مهبل خواهد نمود. او ممکن است با دست دیگر خود روی قسمت پائین شکم شما فشار بدهد. به این ترتیب او میتواند اندازه شکل و موقعیت رحم ، نفیرها و تخمدان های شما را احساس نماید. این قسمت معاینه نباید در دنیاک باشد. اگر در دنیاک بود برایش بگوئید. این بدان معنی است که اشتباهی وجود دارد.

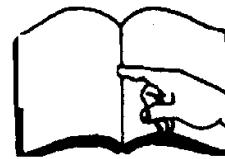
5. برای بعضی مشکلات ممکن است کارکن صحی ضرورت داشته باشد تا معاینه مقدراً انجام دهد. يك انگشت خود را بداخل مقعد شما مینماید و انگشت دیگر را بداخل مهبل شما خواهند نمود، اینکار به کارکن صحی معلومات بیشتری در مورد مشکل ممکنه مهبل ، رحم ، نفیرها و تخمدان ها داده میتواند.

### مقاربت جنسی مصوون تر

مقاربت جنسی غیر محفوظ و یا مقاربت جنسی با چندین نفر ، یک زن را بیشتر به خطر مصاب شدن به یک مرض مقاربته ، بشمول مرض ایدز (HIV) مواجه می‌سازد. امراض مقاربته تداوی ناشده میتوانند سبب عاقمت ، حاملگی های خارج رحمی و سقط های بنفسه‌ی گردند. داشتن چندین همراهه همچنان خطر وجود آمدن مرض التهابی لگن خاصره (PID) و سرطان ها را نیز افزایش می‌دهد. یک زن میتواند از تمام این مشکلات با اجرای مقاربت جنسی مصوّن تر و قایه گردد.

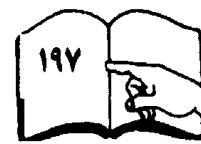
### تنظيم خانواده

یک زن جوان بخاطربه تعویق انداختن اولین حاملگی خود تا زمانیکه بدنش به رشد کامل برسد ، باید از تنظیم خانواده استفاده نماید. بعداً زمانیکه اولین طفل وی بدنیا آمد ، باید 2 سال یا بیشتر بین حاملگی ها انتظار بکشد. این طریقه بنام فاصله دادن بین اطفال گفته می‌شود و می‌گذارد تا بدنش در بین دو حاملگی دوباره قوی شود و طفل وی بتواند تغذی از پستان را خاتمه بدهد. زمانیکه وی تعداد اطفالی را که خواهان آنها بود . داشته باشد ، میتواند انتخاب نماید که طفل بیشتری نداشته باشد.



مقاربت جنسی مصوّن تر 186  
انتنالات لگن خاصره 277

﴿ ایدز یک علت بزرگ مرگ ها  
در بین زنان شده است. ﴾



برای صحتمدی مادران و اطفال بهتر است که این حالات وجود داشته باشند:



اطفال در سن های پیشرفته



اطفال در سن بسیار جوانی



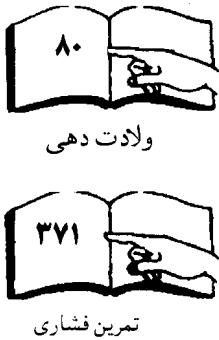
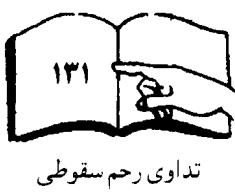
اطفال بسیار زیاد



اطفال پی در پی و نزدیک به هم

### مواظبت خوب در جریان حاملگی و ولادت

بسیاری زنان در جریان حاملگی چون احساس مریضی نمی نمایند، به جستجوی مواظبت صحی نمی‌شوند مگر داشتن احساس سلامتی بدان معنی نخواهند بود که مشکلاتی وجود ندارد. بسیاری مشکلات حاملگی و ولادت مانند فشارخون بلند و یا وضعیت نامناسب طفل در شکم ، هیچ علایمی ندارند. یک زن باید کوشش نماید که منظماً قبل از ولادت معاینه گردد. بدینترتیب یک قابله یا کارکن صحی آموزش دیده که مواظبت جریان حاملگی را مینمایند میتواند خانم را معاینه نموده تا ببیند که پیشرفت حاملگی خوب است یا خیر! مواظبت خوب قبل از ولادت میتواند از خطرناک شدن مشکلات جلوگیری نماید.

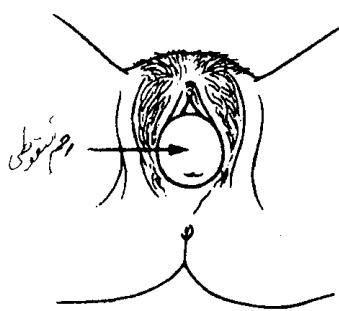


## تنظیم خانواده و مواظبت خوب در جریان حاملگی و ولادت میتواند از موارد ذیل جلوگیری نماید:

سقوط رحم (Prolapse) اگریک زن زود زود حامله شده باشد ، ولادت های طولانی داشته بوده باشد وبا در جریان ولادت بصورت مقدم قبل از زمان لازم زور زده باشد، عضلات و رباط هایکه رحم وی را گرفته است ممکن است ضعیف گردد. در صورت وقوع این حالت رحم قسماً یا کاملاً بداخل مهبل پائینخواهد افتاد به این حالت پرولاپس یا سقوط رحم گفته میشود.

### علایم:

- تراوش ادرار(آمدن ادرار بصورت قطرات و بدون اراده)
- در واقعات شدید عنق رحم در مجرای خارجی مهبل قابل دید است.



### وقایه

- فاصله دادن بین اطفال اقل ادو سال
- در جریان ولادت تنها زمانی زور زده شود که عنق رحم کاملاً باز بوده و یک ضرورت قوی به زور زدن موجود باشد. به کسی اجازه ندهید که روی رحم شما با خاطر خارج شدن سریع طفل فشار وارد نماید.
- تراوش ادرار از مهبل. اگر سریک طفل در جریان ولادت مدت طولانی بالای جدار مهبل فشار وارد نماید، نسج مهبلی تخرب خواهد شد. ادرار و یا مواد غایطه ممکن بداخل مهبل تراوش نموده و خارج گردد. برای معلومات بیشتر صفحه 370 دیده شود.

### وقایه

- تازمانیکه بدن شما به رشد کامل برسد ، برای حامله شدن انتظار بکشید.
- نگذارید که ولادت مدت بسیار طولانی دوام نماید.
- اقلأً بین اطفال دو سال فاصله بگذارید تا عضلات شما در فاصله بین حاملگی ها خوب قوی گردد.

## واکسیناسیون بر ضد مرض تیتانوس

تیتانوس یک مرض کشنده است . یک زن زمانی مصاب به مرض میشود(اگر میکروب که در مواد غایطه انسان ها یا حیوانات زندگی مینماید) از طریق یک رخم داخل وجودش گردد. اگرچه هر کس ممکن است مصاب تیتانوس گردد، اطفال و زنان در جریان ولادت بیشتر به این خطر مواجه می باشند. میکروب تیتانوس میتواند از طریق یک وسیله ایکه کاملاً معقم نبوده و داخل رحم ساخته شود یا ناف طفل با آن قطع گردد داخل بدن شود.

تقسیم اوقات معافیت بر ضد مرض تیتانوس

- شماره 1: در اولین ملاقات
  - شماره 2: اقلأً یکماه بعد از زرق اول
  - شماره 3: اقلأً 6 ماه بعد از زرق دومی
  - شماره 4: اقلأً یک سال بعد از زرق سومی
  - شماره 5: اقلأً یک سال بعد از زرق چهارمی
- بعدا هر 10 سال یک زرق از واکسین را بگیرید.

تمام دختران و زنان حامله باید بر ضد مرض تیتانوس واکسین گردد. اگریک زن حامله بوده و قبل و واکسین نشده باشد باید یک مرتبه در اولین معاینه قبل از ولادت و مرتبه دیگر اقلأً یکماه بعد از ان واکسین گردد بعدا در صورت امکان خانم باید باقی تقسیم اوقات واکسیناسیون را برای واکسین تیتانوس تکمیل نماید.

### معاینات منظم پستان

بسیاری زنان بعضی سختی های کوچکی در پستان های خود میداشته باشند اندازه و شکل این سختی ها اغلب در جریان عادت ماهوار تغییر مینماید. قبل از شروع خونریزی ماهوار میتوانند بسیار حساس گردند. بعضی اوقات، مگر نه اکثراً یک سختی پستان که از بین نمی رود میتواند یک علامه سرطان پستان باشد.

یک زن خودش اکثراً میتواند این سختی را در پستان خود، پیدا کند اگر در مورد طرز معاینه آن آموزش دیده باشد، اگرخانم اینکار را ماه یکمرتبه انجام میدهد ممکن است آشنائی پیدا کند که پستان هایش چگونه احساس می شوند و بسیار امکان دارد، اگر اشتباہی وجود داشته باشد آنرا بفهمد.

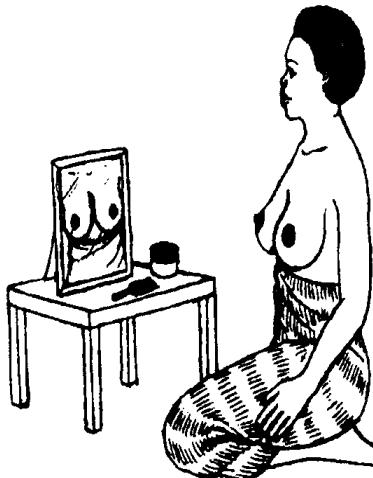
» یک زن باید پستان های خود را هر ماه معاینه نماید، حتی بعد از قطع عادت ماهوار به هر علتی که باشد.

» اگر یک زن معلولیتی داشته باشد که معاینه نمودن پستان را برایش مشکل بسازد، او میتواند از کسی که به او اعتماد دارد بخواهد تا اینکار را برایش انجام دهد.

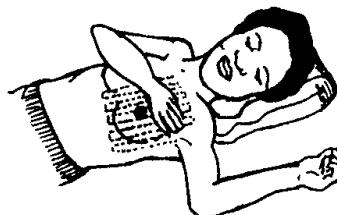
### چگونه پستان های خود را معاینه کنید

اگر آئینه داشته باشید به پستان های خود در آئینه ببینید، دست های خود را روی سر خود بلند نمائید. ببینید که آیا کدام تغییری در شکل پستان های شما بوجود آمده است یا خیر و یا کدام تورم یا تغییری در رنگ یا نوک پستان ها دیده می شود، بعداً دست های خود را به پهلو قرار داده و دوباره اینکار را انجام دهید بهتر کمک خواهد شد.

دراز بکشید، پنجه های خود را هموار گرفته، روی پستان های خود فشار داده و موجودیت بر جستگی را احساس نماید.



خود را مطمئن سازید که تمام قسمت های پستان را لمس نموده اید بهتر هر ماه به عین شکل این کار را انجام دهید.



### چه بکنید در صورتیکه یک سختی را دریافت نمودید.

اگر سختی لشم و قوام رابری داشته و در تحت جلد زمانیکه با انگشتان تیله مینماید، حرکت مینماید، در مورد آن تشویش نکنید. اما اگر سخت بوده، شکل نامنظم داشته و بدون درد باشد به مراقبت از آن ادامه دهید. بخصوص اگر سختی تنها در یک پستان باشد و حتی زمانیکه آنرا تیله مینماید حرکت نکند. در صورتیکه بعد از خونریزی ماهوار بعدی هنوز این سختی موجود باشد یک کارکن صحی را ببینید. این ممکن است یک علامه سرطان باشد (صفحه 382 دیده شود). شما همچنان باید کمک طبی بگیرید اگر افزایاتی مشابه خون یا چرک را از پستان مشاهده مینمایید.

از چیز هایی که برای صحتمند ماندن باید اجتناب شود.

تباقو، الکول و دیگر دواهای مخدره همه برای صحت زنان بد میباشند. برای معلومات بیشتر صفحه 495 دیده شود.

## کار برای ایجاد تغییر



» کارکنان صحی میتوانند یک نقش مهم را در کمک به زنان بازی نمایند. تا آنها با کارمشترک مشکلات صحی زنان را در جامعه و قایه نمایند.

**کار جهت ایجاد توازن بین تداوی و وقايه**  
کارکنان صحی یا هر کسیکه برای بهبود صحت زنان و جامعه کار مینماید، میتواند یک نقش مهم در جلوگیری از امراض قبل از وقوع آنها بازی نماید. مگر اغلبًا نیازمندی اساسی یک زن و قایه از امراض نبوده بلکه بهبود یافتن از مریضی ایست که قبل از آن مصائب می باشد. بناءً یکی از کارهای اولیه یک کارکن صحی باید کمک برای شفا یابی باشد.  
اما تداوی میتواند منحیت یک راه ورودی و قایه استفاده شود. بهترین زمان صحبت با یک زن در مورد وقايه زمانیست که او برای کمک گرفتن آمده است.

در هنگام تشریح اینکه چگونه در آینده میتواند خانم از مصائب شدن به این انتنات خود را وقايه نماید، یکمقدار وقت را میگیرد. کار درجهت بوجود آوردن متوازن بین وقايه و تداوی برای زنانیکه شما آنها را می بینید قابل قبول می باشد. این توازن بسیار زیاد ارتباط می گیرد به اینکه خانم قبل از مرور د مریضی شفایابی و صحت احساسی داشته باشد. با کاهش یافتن خطرات روزانه با تغییر نظریات آنها در مورد صحت و کنترول بیشتر امراض شما خواهید یافت که آنها بیشتر به وقايه علاقمندی نشان میدهند. بعدا بسیاری رنج های غیر ضروری از بین خواهد رفت و شما میتوانید به زنان کمک نمایید تا در محافظت خود بیشتر کار نمایند.

